

आर्थिक विधेयक,

२०७८

गाउँ सभाबाट स्वीकृत मिति :- २०७८।०३।३०

बकैया गाउँपालिका,
जिल्ला **मकवानपुर**
बागमती प्रदेश, नेपाल

बकैया गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०७८

बकैया गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: **बकैया** गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर, दस्तुर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम **बकैया गाउँपालिकाको छैटौँ** गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “**बकैया गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८**” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७८ साल श्रावण १ गतेदेखि **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर (मालपोत) :** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घर जग्गा वहाल कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, कारखाना, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **व्यवसाय कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक उपयोग गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **विज्ञापन कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा प्रदेश आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम अनुसूचि (६) मा उल्लेखित दरमा विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । संकलित करको चालिस प्रतिशत रकम प्रदेश सन्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ ।
८. **मनोरन्जन कर:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा प्रदेश आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम मनोरन्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । संकलित करको चालिस प्रतिशत रकम प्रदेश सन्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ ।
९. **बहाल बिटौरी शुल्क:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (७) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. **पार्किङ शुल्क:** **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टिङ्ग शुल्क: **बकैया** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टिङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरे वापत गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. सेवा शुल्क, दस्तुर: **बकैया** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि (द) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । **अनुसूचीमा नतोकेका अन्य सेवा शुल्क तथा दस्तुरहरू कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।**
१३. पर्यटन शुल्क: **बकैया** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१४. प्राकृतिक स्रोत कर: **बकैया** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन र संकलन हुने ढुंगा गिट्टी स्लेट बालुवा चुनढुंगा खरीढुंगा अभ्रख र दहत्तर बहत्तरमा प्रदेश आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम प्राकृतिक स्रोत (दहत्तर बहत्तर) कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । संकलित करको प्रदेशले तोके बमोजिमको रकम प्रदेश सन्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ ।
१५. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि बकैया गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसुची-१
(दफा २ संग सम्बन्धीत)

१. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने सम्पत्ति करको दररेट

करयोग्य सम्पत्तिको मूल्य	वार्षिक दर (कोष्ठमा उदाहरण)
पाँच लाख रुपैयाँसम्मको मूल्यांकनमा	एक मुष्ट रु १०० (एक सय)
पचास लाख रुपैयाँसम्म	प्रति लाख १५ (रु पन्ध्र)
एकाउन्न लाख देखि एक करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख २५ (रु पच्चीस)
एक करोड एक लाख देखि दुई करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख ३० (रु तीस)
दुई करोड एक लाख रुपैयाँदेखि तिन करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख ३५ (रु पैतीस)
तिन करोड एक लाख रुपैयाँदेखि पाँच करोड रुपैयाँसम्म	प्रति लाख ५० (रु पचास)
पाँच करोड भन्दा माथि	प्रति लाख ७० (रु सत्तरी)

नोट : मूल्यांकन रकमलाई रु लाखमा मा परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ ।

२. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने मालपोत करको दर

नापीका बखत साविक गा.वि.स.	इकाई	अब्वल	दोयम	सिम	चाहार
हटिया, फापरवारी, शिखरपुर, मन्थली, ठिगन	प्रति रोपनी	८०	५५	४०	३०
	प्रति कठ्ठा	५२	३५।७५	२६	१९।५

द्रष्टव्य

(१) मालपोत वा भूमिकरको कूल रकम वार्षिक पाँच रुपैयाँ भन्दा कम हुने भएमा न्यूनतम वार्षिक मालपोत वा भूमिकर पाँच रुपैयाँ कायम गरिनेछ ।

(२) भूमिकर लगाइने जग्गामा मालपोत लगाइने छैन ।

(३) विलम्ब शुल्क प्रतिशत निम्न शुत्र अनुसार निकालिनेछ । विलम्ब शुल्क प्रतिशत (विलम्ब वर्ष×५)+ ५

(४) प्रत्येक वर्ष असार १५ गते सम्म मालपोत बुझाई सक्नुपर्नेछ । असार १६ गते देखी मसान्त सम्म ६ प्रतिशत विलम्ब शुल्क लिई सोही महिनाको मसान्तसम्म मालपोत लिइनेछ ।

३. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने घर जग्गा बहाल करको दररेट

विवरण	करको दर
१. आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, शेड छप्पर, कारखाना जग्गा, वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा बहालमा दिएकोमा सम्बन्धीत धनीबाट बहाल रकमको दश प्रतिशत	बहाल रकमको १०%

४. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने व्यवसाय करको दररेट

क्र.सं.	शिर्षक	विवरण	सानो	मझौला	ठुलो	कैफियत
१	व्यापारिक वस्तु	चुरोट, रक्सी, ज्वेलरी, भिडियो क्यासेट रिकर्डर तथा प्लेयर, आदिको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा	४०००	५०००	६०००	
		निर्माण सामग्री, कम्प्युटर, विद्युत सामान, क्यामेरा, टेलिभिजन, रेडियो, कार्पेट, पेट्रोलियम पदार्थ, स्टेशनरी सामान जस्ता वस्तुको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा	२०००	२५००	३०००	
		दैनिक उपभोगका खाद्य पदार्थ सुती कपडा,	४००	५००	६००	

क्र.सं.	शिर्षक	विवरण	सानो	मझौला	ठुलो	कैफियत
		आदिको थोक तथा खुद्रा व्यापारमा				
		सवारी साधन विक्रेता	४००	५००	६००	
२	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा :	चिकित्सक	१२००	१५००	१८००	
		कविराज	४००	५००	६००	
		इन्जिनियर	१२००	१५००	१८००	
		कानून व्यवसायी	१२००	१५००	१८००	
		लेखापरीक्षक	१२००	१५००	१८००	
		दन्त चिकित्सक	१२००	१५००	१८००	
		अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्श दाता	१२००	१५००	१८००	
		कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोग्रामर	१२००	१५००	१८००	
		बीमा एजेन्ट	१२००	१५००	१८००	
		सर्भेयर	१२००	१५००	१८००	
		अनुवादक	१२००	१५००	१८००	
		पशु चिकित्सक	१२००	१५००	१८००	
		शेयर दलाल	१२००	१५००	१८००	
		सामान ढुवानीकर्ता तथा कंपनी	१२००	१५००	१८००	
संस्थागत पेण्टर	६०००	७५००	९०००			
३	निर्माण व्यवसाय:	गाउँपालिकामा प्रधान कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायमा	६०००	८०००	१००००	
४	उत्पादन मूलक उद्योग:	कोरा माल वा अर्ध प्रशोधित माल वा खेर गईरहेको माल सामानको वा अन्य माल सामान प्रयोग वा प्रशोधन गरी माल सामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	४०००	५०००	६०००	
५	उर्जामूलक उद्योग:	जलश्रोत, वायु, सौर्यशक्ति, कोइला, प्राकृतिक तेल, ग्यास, वायोग्यास तथा अन्य स्रोतहरूबाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसायमा	२०००	२५००	३०००	
६	कृषि तथा वनजन्य उद्योग:	मूलतः कृषि वा वन पैदावारमा आधारित उद्योग व्यवसायमा	४०००	५०००	६०००	
७	खनीज उद्योग:	खनीज उत्खनन् वा प्रशोधन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	५०००	६०००	७०००	
८	पर्यटन उद्योग:	पर्यटक, आवास, मोटेल, होटेल, रेष्टुरा, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीइड, ग्लाइडिड, वाटर र्याफ्टिड, पोनी ट्रेकिड, पदयात्रा, हटएयर व्यालुनिड, प्यारा सेलिड, गल्फकोर्स, पोलो,	२००००	२५०००	३००००	

क्र.सं.	शिर्षक	विवरण	सानो	मझौला	ठुलो	कैफियत
		अञ्चरोहण आदि उद्योग व्यवसायमा				
९	सेवा उद्योग:	छापाखाना, परामर्श सेवा, जिनिङ्ग तथा वेलिङ्ग व्यवसाय, चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय, फोटोग्राफी, प्रयोगशाला, हवाई सेवा, शीत भण्डार आदि उद्योग व्यवसायमा	२८००	३५००	४२००	
१०	निर्माण उद्योग:	सडक, पूल, रोपवे, रेलवे, ट्रलिवस, टनेल, फ्लाइड वृज तथा औद्योगिक, व्यापारिक एवं आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी संचालन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	४०००	५०००	६०००	
११	संचार सेवा:	निजी क्षेत्रको हुलाक सेवा	६००	७५०	९००	
		निजी क्षेत्रका टेलिफोन, फ्याक्स सेवा, फोटोकपी, मोबाईल फोन, आइएसडी, एसटीडी, इमेल, इन्टरनेट, रेडियो पेजिड आदि	६००	७५०	९००	
		कुरियर सेवा	६००	७५०	९००	
		छपाई तथा प्रकाशन	१२००	१५००	१८००	
१२	वित्तीय सेवा:	नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोवार गर्ने वाणिज्य बैंक,	१२०००	१५०००	१८०००	
		आर्थिक कारोवार समेत गर्ने वित्तीय कम्पनीको मुख्य कार्यालय	६०००	७५००	९०००	
		वित्तीय कम्पनी शाखा कार्यालय(माइक्रो फाइनान्स)	६०००	७५००	९०००	
		बीमा कम्पनी	१२००	१५००	१८००	
		विदेशी मुद्रा सटही	६०००	७५००	९०००	
		धितोपत्र कारोवार	१२००	१५००	१८००	
		सहकारी बैंक, (आई.एम.ई.)	१२००	१५००	१८००	
१३	स्वास्थ्य सेवा:	गैरसरकारी अस्पताल	२०००	२५००	३०००	
		नर्सिङ्ग होम	२८००	३५००	४२००	
		औषधि पसल,क्लिनिक तथा ल्याब	१२००	१५००	१८००	
१४	शिक्षा सेवा:	निजी क्षेत्रका स्कूल, क्याम्पस, विश्व विद्यालय	१०००	१५००	२०००	
		तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१२००	१५००	१८००	
		टाईपिङ्ग, कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	१२००	१५००	१८००	
		अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	२८००	३५००	४२००	

क्र.सं.	शिर्षक	विवरण	सानो	मझौला	ठुलो	कैफियत
१५	मर्मत संभार सेवा:	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार, मोटर साईकल, टेम्पो, साईकल मर्मत कारखाना	१२००	१५००	१८००	
		रेडियो, टि.भी., घडी, प्रेशर कुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, विद्युत सामग्री मर्मत केन्द्र	१२००	१५००	१८००	
१६	अन्य सेवा:	विज्ञापन सेवा	८००	१०००	१२००	
		वैदेशिक रोजगार सेवा	२०००	२५००	३०००	
		स्वदेशी रोजगार सेवा	८००	१०००	१२००	
		सेक्रेटेरियल सेवा	१०००	१२५०	१५००	
		हाउजिङ्ग कम्पनी तथा घर जग्गा खरीद बिक्री (रियल स्टेट)	२०००	२५००	३०००	
		व्युटी पार्लर, केश श्रृंगार, ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाइ आदि	६००	७५०	९००	
		साईनबोर्ड बनाउने पेन्टिङ्ग सेवा	८००	१०००	१२००	
		पशु वधशाला	१२००	१५००	१८००	
		मासु विक्रेता, फुल विक्रेता, पुल हाउस, खोटो व्यवसायी, सिसा तथा प्लाइउड विक्रेता, भाँडाकुडा विक्रेता	५००	६००	७००	
		स्टिल, काठ, फर्निचर विक्रेता	१०००	१५००	२०००	
		खेलौना, उपहार (गिफ्ट) विक्रेता	२००	२५०	३००	
		केबुल, नेटवर्किङ्ग (ग्राहक संख्याको आधारमा)	८०००	१००००	१२०००	
१७	अन्य व्यवसाय:	पार्क, पिकनिकस्पट	६००	७५०	९००	
		क्यासिनो	६००००	७५०००	९००००	
		टुर अपरेट	२८००	३५००	४२००	
		मसाज पार्लर	१६००	२०००	२४००	
१८	अन्य	माथिको वर्गीकरणमा समावेश नभएका सेवा, व्यवसायको लागीवार्षिक	१२००	१५००	१८००	

५. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र उत्पादन भई निकासी हुने देहायका मालवस्तुमा देहायको जडिबुटी, कवाडी गरेको दर

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र उत्पादन भई निकासी हुने उन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल, जीवित जन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिँड, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिककारोवार गरे वापत देहाय बमोजिमको जडिबुटी कवाडी र जीवजन्तु कर लाग्नेछ ।

- क) कागतजन्य सामग्रीको प्रति किलोग्राम रु पचास पैसा
- ख) फलामजन्य सामानका लागि प्रति किलोग्राम रु एक
- ग) स्टिलजन्य सामानका लागि प्रति किलोग्राम रु एक
- घ) अन्यको हकमा प्रति किलोग्राम रु एक

६. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने विज्ञापन गरेको दररेट

सि.नं.	नाम	ईकाई	दर (रु)
१	व्यावसायिक प्रयोजनका लागि राखिएको होडिङ्ग बोर्ड (वार्षिक)	प्रति वर्ग फुट	१०

७. गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने पाउने बहाल विटौरी शुल्कको दररेट

सि.नं.	विवरण	करको दर रु.
१	टहरा भीत्र रहेको पसलमा प्रति पसल हाट (हात्तिसुडे र जुरेली हाटबजार स्थलमा)	१००
२	टहरा बाहिर रहेको पसलमा प्रति पसल हाट (हात्तिसुडे र जुरेली हाटबजार स्थलमा)	५०
३	पक्की भवनमा भीत्र रहेको पसलमा प्रति पसल हाट (जुरेली हाटबजार स्थलमा)	३००
४	पक्की भवनमा भीत्र रहेको सटर भाडा प्रति सटर (जुरेली हाटबजार स्थलमा)	अगाडीको सटर ४००० प्रतिमहिना पछाडीको सटर ३५०० प्रतिमहिना

नोट: स्थानीय स्तरमा आफ्नै उत्पादनबाट विक्री गर्न ल्याइएका हरिया सागपात तथा ताजा तरकारी विक्री शुल्क लिइने छैन।

द. सेवा शुल्क तथा दस्तुर

क) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने सेवा शुल्कको दररेट

क्र.सं.	विवरण	करको दर
१	कसैको रकम कलम उठाई दिए वापत उठेको रकमको	१%
२	फिल्ड सेवा शुल्क (जग्गा रेखाङ्कन, बन पैदावर विक्री, जस्ता कार्यमा) (यसबाट प्राप्त रकमबाट रु २५० फिल्डमा जाने प्रतिनिधीलाई पारवाहन खर्च दिइनेछ)	५००

ख) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउने दस्तुरको दर

१. व्यक्तिगत घटना दर्ता शुल्क तथा जरीवाना

क्र.सं.	विवरण	दर रु. मा
१	घटना घटेको ३५ दिनसम्म दर्ता गरेमा	निःशुल्क
२	व्यक्तिगत घटना दर्ताको विलम्ब शुल्क (३५ दिन पछिको)	२००
३	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब रजिष्टर हेरेको दस्तुर	२००

२. सिफारिस दस्तुर

क्र.सं.	विवरण	दर रु. मा
१	नाता प्रमाणीत दस्तुर (नेपाली)	२००
२	नाता प्रमाणीत दस्तुर (अंग्रेजी)	५००
३	जन्म मिति प्रमाणीत	१५०
४	विवाह वा अविवाहित प्रमाणीत	२००
५	अंग्रेजी माध्यममा सिफारिस वा प्रमाणीत	५००
६	घर पाताल प्रमाणीत (प्राकृतिक प्रकोप भएमा सर्जिमिनको आधारमा छुट दिन सकिने)	५००
७	अपांग सिफारिस नलाग्ने	०
८	अविवाहित प्रमाणीत	२००
९	नावालक सम्बन्धी सिफारिस	१००
१०	जन्म मिति संशोधन सिफारिस	२००
११	जिवितको नाता प्रमाणीत	२००
१२	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	५००
१३	संरक्षक प्रमाणीत गर्ने (संस्थागत)	१५०
१४	संरक्षक प्रमाणीत गर्ने (व्यक्तिगत) नलाग्ने	०
१५	कागज/मञ्जुरीनामा प्रमाणीत	२००

क्र.सं.	विवरण	दर रु. मा
१६	घर जग्गा/अचल सम्पत्ती मुल्याङ्कन र आयश्रोत प्रमाणीत वापत प्रति हजार मुल्याङ्कन अंकको	१
१७	जग्गा मुल्यांकन सिफारिस/प्रमाणीत (विद्यार्थी प्रयोजनका लागी) एकमुष्ट	१०००
१८	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणीत	१५००
१९	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणीत	५००
२०	नागरिकता सिफारिस	१५०
२१	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारीस	१००
२२	बहाल कर लेखाजोखाको सिफारिस	२००
२३	मोही लगत कट्टाको सिफारिस	१०००
२४	घर जग्गाको लेखाजोखा सिफारिस	२००
२५	व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस	२००
२६	व्यवसाय दर्ता सर्जिमिन सिफारिस	५००
२७	मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्ने र सिफारिस	५००
२८	निःशुल्क वा स-शुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	२०
२९	पुर्जामा घर कायम सिफारिस	५००
३०	फरक, फरक नाम, थर, जन्म मिति तथा प्रमाणीत दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस	२००
३१	नाम थर वा जन्म मिति संशोधन सिफारिस	२००
३२	जग्गा धनी पुर्जा हराएको सिफारिस	२००
३३	कित्ताकाट सिफारिस (प्रति कट्टा/रोपनी)	५०/७५
३४	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	५००
३५	जग्गा दर्ता नामसारी सिफारिस (प्रति कट्टा/रोपनी)	१००/१५०
३६	जग्गा दर्ता सिफारिस (प्रति कट्टा/रोपनी)	१००/१५०
३७	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	५००
३८	मृतकसँगको नाता प्रमाणीत तथा सर्जिमिन सिफारिस	५००
३९	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस	१०००
४०	जिवित रहेको सिफारिस	५००
४१	विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस (निजि)	१०००
४२	पालन पोषणको लागि सिफारिस	१००
४३	वैवाहिक तथा अन्य अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००
४४	विद्युत जडान सिफारिस कच्ची घर	१००
४५	धारा तथा विद्युत जडान सिफारिस (नक्सा पास भएको पक्की घर)	२००
४६	धारा तथा विद्युत जडान सिफारिस (नक्सा पास नभएको पक्की घर)	३००
४७	कोठा खोल्न रोहवरमा बस्ने	५००
४८	स्थायी बसोबास सिफारिस	१००
४९	सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस	१००
५०	संस्था दर्ता सिफारिस (नाफामुखी) नविकरण	७००
५१	संस्था दर्ता सिफारिस (गैह्र नाफामुखी) एक पटक, नविकरण प्रति पटक	२००
५२	घर बाटो प्रमाणीत (प्रति कट्टा/रोपनी)	१००/१५०
५३	छात्रवृत्ति सिफारिस	५०
५४	अस्थायी बसोबास सिफारिस (स्वदेशी)	५००
५५	अस्थायी बसोबास सिफारिस (विदेशी)	१०००
५६	अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	२५
५७	आन्तरीक बसाई सराई सिफारिस	१००

क्र.सं.	विवरण	दर रु. मा
५८	अन्य प्रमाणीत	१००
५९	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउन पर्ने र रोहबरमा बस्नु पर्ने पत्र तथा काम	१००
६०	अन्य कार्यालयको माग अनुसार विवरण खुलाई पठाउन पर्ने नलाग्ने	०
६१	माथी उल्लेखित विषय बाहेकका सिफारिस	१००
६२	जग्गा रेखांकन/सम्बन्धी रोहबरमा बस्ने	५००
६३	व्यवसाय दर्ताप्रमाणपत्रको प्रतिलिपी	५००
६४	पानी घट्ट दर्ता दस्तुर	१००
६५	पानी घट्ट नवीकरण दस्तुर (प्रति महिना)	२५
६६	पुर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्ने सिफारिस/अनुमति (निजी)	५०००
६७	मिलापत्र दस्तुर	५००
६८	निजी विद्यालय, माध्यमिक तह (९ देखि १२ कक्षा) सम्म) दर्ता तथा नविकरण शुल्क	१००००
६९	निजी कलेज, क्याम्पसहरु दर्ता तथा नविकरण शुल्क रु.	२००००
७०	निजि विद्यालय, विद्यालय तह (१ देखि ८ कक्षा) सम्म दर्ता रु.	७०००
७१	विद्यालय कक्षा वृद्धि सिफारिस (निजि)	५०००
७२	विपन्न विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारिस (नलाग्ने)	०
७३	विशेष तयारी कक्षाहरु (निश्चित समयका लागी) संचालन गर्ने संस्थाहरुको दर्ता रु.	२५००
७४	NGO/INGO को हकमा दर्ता रु.	२०००
७५	उद्योग व्यवसाय दर्ता, आयमुलक तथा अन्य व्यवसाय दर्ता सिफारीस	५००
७६	चौपाया सम्बन्धी सिफारिस (प्रति चौपाय)	५०
७७	चार किल्ला (चौहद्दी) प्रमाणीत (प्रति कट्टा/रोपनी)	१००/१५०
७८	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र, टाइपिड, कम्प्युटर, भाषा, प्रशिक्षण लगायत यस्तै प्रकृतिका संस्थाहरु दर्ता रु.	२०००
७९	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र, टाइपिड, कम्प्युटर, भाषा, प्रशिक्षण लगायत यस्तै प्रकृतिका संस्थाहरु नविकरण रु.	५००

द्रष्टव्य :अति विपन्न र असहाय, आर्थिक तथा अन्य सहायता, दैवीप्रकोप, अशक्त, असहाय र विकास निर्माणमा गरीने सिफारीसमा दस्तुर लिइने छैन ।